

Slavnostní otevření sokolovny 12.4.2014

Vážené sokolské sestry a vážení bratři, přátelé, hosté a příznivci naší Tělocvičné jednoty Sokol Nový Hrádek, vítám Vás srdečně na slavnostním otevření naší sokolovny.

S historií sokolovny a naší jednoty v minulém století vás po mém projevu seznámí místostarosta Jiří Hlaváček, já bych teď rád zrekapituloval posledních pár let a cestu k nově zrekonstruované budově. Ve svých slovech pomínu některé důležité informace, které si můžete přečíst v brožuře, vydané u příležitosti dnešní události.

Již od počátku nového tisíciletí si výbor jednoty začal uvědomovat, že rekonstrukce sokolovny bude v dohledné době zcela nezbytná a na jedné ze schůzí bylo rozhodnuto o zadání projektu.

Vše tedy začalo u zde přítomného projektanta Jaroslava Vondřejce v roce 2006 projektem na kompletní rekonstrukci budovy. Náklady byly vyčísleny na cca 20 milionů Kč a nám nezbývalo, než hledat cesty, jak rekonstrukci profinancovat, neboť naše vlastní prostředky činily pouhý zlomek této částky.

Začali jsme z různých zdrojů shromažďovat důležité informace a obrátili se na, jak se později ukázalo, ty správné lidi a spolupracovníky. Byli jimi zejména zde přítomná nynější starostka naší župy Podkrkonošské-Jiráskovy sestra Helena Rezková a tehdejší poslankyně parlamentu Mgr. Zdeňka Horníková. Samozřejmě nám různou formou pomohlo mnoho dalších, za což jim patří velký dík.

Od roku 2007 jsme začali pravidelně zasílat žádosti o dotace, a to na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na Místní akční skupinu Pohoda venkova. V prvním případě šlo o první etapu - rekonstrukci toalet s čističkou odpadních vod a ve druhém případě o vstupní schodiště s bezbariérovým přístupem. Žádosti o dotace byly v prvních letech pravidelně zamítány, my je však trpělivě aktualizovali a zpracovávali znovu a znovu.

Shodou okolností a za nezbytné podpory Mgr. Horníkové bylo možné v roce 2009 čerpat mimořádné prostředky z Ministerstva financí. Bylo naší velkou výhodou, že jsme žádost o dotaci měli již z předchozích let připravenou, takže jsme byli úspěšní a ještě v tomto roce se nám podařilo realizovat první etapu.

Výběrové řízení vyhrála firma Alkstav s.r.o. Nové Město nad Metují. S tímto výsledkem jsme byli spokojeni, neboť tato firma na Novém Hrádku již v předchozí době zanechala svou nesmazatelnou stopu. Práce managementu, jmenovitě jednatele společnosti pana Aleše Kalhouse a jeho zaměstnanců snese nejpřísnější měřítko, několikrát jsme se přesvědčili, že práci odvádějí nezdědka i nad rámec stanoveného rozpočtu a projektu tak, aby výsledek byl optimální. Také se, jak můžete sami posoudit, výborně vyrovnali s naším striktním požadavkem, a to, že musí být respektována původní architektura se zachováním doplňků a ozdob.

Ze zpětného pohledu bylo velkým štěstím, že i další dvě výběrová řízení vyhrál opět Alkstav, protože vzhledem k prolínání jednotlivých etap si opravdu nedovedu představit, jak by rekonstrukci mohlo dovést ke zdárnému konci více spolupracujících, či v horším případě nespolupracujících firem. V optice toho, že aktuální legislativa povoluje ve výběrových řízeních souvisejících s dotacemi jediné kritérium, a to nejnižší cenu, je to skoro zázrak.

Zmiňuji sice štěstí a zázrak, ale za nimi se skrývá neviditelná práce na sestavení a optimalizaci rozpočtu a nezpochybnitelná profesionalita. Rád bych teď poděkoval panu Aleši Kalhousovi za jeho ochotu riskovat, jeho přístup a důvěru, neboť nastaly situace, kdy jsme opravdu šli víceméně do neznáma, nemohli jsme poskytnout žádné záruky, že peníze z dotací budeme opravdu moci čerpat. A kdyby jeden článek ať už na naší, nebo na straně poskytovatele dotace selhal, byla by rekonstrukce zásadně ohrožena, nebo by k ní vůbec nedošlo, což by jistě mohlo významně narušit stabilitu jeho firmy.

Nyní mi dovoluete krátkou obecnou odbočku a zmínku o státních institucích poskytujících dotace. Velmi mě zaráží, když se ze sdělovacích prostředků dozvídám, že Česká republika není schopna čerpat stovky miliard z rozpočtu Evropské unie, na které máme nárok. Co všechno by za ně mohlo být vybudováno... Z mého omezeného pohledu zdola a podle mých nepříliš dobrých zkušeností je to z velké míry způsobeno tím, že státní úředníci nevytvářejí přátelské prostředí pro konečné příjemce dotací. Ti se nejsou schopni orientovat v záplavě nařízení a zákonů, pouze musí vyhovět požadavkům státní správy a obávat se sankcí při nalezení nějakého nedostatku. Nepochybuji, že řadu potenciálních žadatelů toto odradí a domnívám se, že tady má stát velké rezervy.

Rád bych se někdy dočkal doby, kdy obdobná profesionalita, vstřícnost a osobní nasazení, se kterými jsem se setkával při řešení našich každodenních problémů, jednou dorazila i do vyšších pater státní úřednické mašinerie. Také bych se rád dožil toho, že výběrová řízení se nebudou rozhodovat výhradně podle ceny, ale že bude možné výrazně přihlédnout i k již uskutečněné práci účastníků výběrového řízení, vlastním zkušenostem a referencím.

A nyní se opět vrátím k sokolovně. Od roku 2009 tedy fungují nové toalety, nicméně celkové prostředí v budově se zhoršuje a její chátrání je stále markantnější. Proto jsme ve spolupráci s projektanty zpracovali žádost o dotaci na druhou etapu, jejímž předmětem byla rekonstrukce všech místností, přebudování prostor kolem jeviště a nad jevištěm, nové elektroinstalace a rozvody vody a vytápění včetně radiátorů. Tuto žádost jsme opět každý rok zasílali na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

V zimě roku 2010 začínala být situace v sokolovně kritická, až neudržitelná. Při taneční zábavě došlo k požáru komína a nastávaly stále větší a větší problémy s kotlem a vůbec s vytápěním. Po několik zim až do uzavření sokolovny v roce 2012 stál zimní provoz sokolovny vlastně na dvou lidech, kteří nezištně a zdarma, navíc v nebezpečných a nehostinných podmínkách, v sokolovně topili. Jsou to pánové Pavel Bohadlo a Jaroslav Štěpán. Za to jim patří velký dík.

V roce 2010 jsme navázali spolupráci s firmou Centrum rozvoje Česká Skalice, jmenovitě se zde přítomným panem Michalem Kudrnáčem, která poskytuje mimo jiné služby ohledně administrace dotací. Zajistili jsme u Ing. Frity nezbytný tepelný audit a společně připravili další žádost, a to na třetí etapu. V této etapě jsme plánovali zateplení, výměnu oken a dveří a vytápění tepelným čerpadlem. Zdroj vytápění by se pak napojil na rozvody z druhé etapy. Nebo naopak, časový sled se nedal odhadnout. Do této etapy jsme kvůli zjednodušení administrativy včlenili i vybudování nového schodiště a bezbariérového přístupu do budovy.

Na jaře roku 2012 přišel dopis s informací, že naše žádost o dotaci na druhou etapu byla úspěšná. Náročnou a překotnou organizaci výběrového řízení a sladění různých požadavků se nám podařilo zvládnout a vzhledem k tomu, že dopadly i obě žádosti na třetí, nejnákladnější etapu,

mohli jsme pokračovat zásadním a nejdůležitějším krokem k celkové rekonstrukci.

Na konci léta 2012 jsme za velké podpory dobrovolných brigádníků vyklidili všechny místnosti, zlikvidovali jejich vybavení a vše přestěhovali na hlavní sál, který těmito předměty a nábytkem byl téměř celý zaplněn. Další etapy mohly začít. Jak už víte, byly také zdárně dokončeny, což bylo oficiálně potvrzeno kolaudací dne 23.12.2013. Prozatím nezkolaudované a rozpracované jsou prostory za a nad jevištěm a hlavní schodiště za sálem vedoucí na balkony a na půdu. Proto můžete na některých dveřích vidět nápis Vstup zakázán.

V této době jsme se ocitli před úkolem sehnat během půl roku 3 miliony Kč na spoluúčast k dotaci, přičemž jsme původně očekávali podstatně méně. Je pro mne velmi potěšující, že převážně od příznivců Sokola, a to zejména občanů Nového Hrádku, jsme opravdu peníze zvládli zajistit. Podařilo se získat na půjčkách s pětiletou splatností téměř 2,6 mil. Kč a na darech téměř 300 tisíc Kč. Občané darovali i desetitisícové částky a půjčovali statisícové, a to z velké části bezúročně. Nevratný příspěvek dalších 600 tisíc jsme získali od ústředí České Obce Sokolské, loni i letos 50 tisíc z náhodské Sokolské župy Podkrkonošské-Jiráskovy. Prostředky na umořování půjček máme přislíbeny z rozpočtu městyse, a to v prvních dvou letech 300 tisíc, v dalších letech pak 500 tisíc až do úplného splacení.

Jistě vás bude rovněž zajímat celková finanční bilance rekonstrukce. Od roku 2006 jsou celkové vložené přímé a nepřímé prostředky bezmála 16 milionů Kč. Z této částky je k dnešnímu datu faktický dluh včetně předpokládaných úroků kolem 2,7 milionu Kč, což je přibližně 17%. V případě, že by se nám již nepodařilo získat žádný příspěvek na umoření závazků např. z ČOS, splatíme dluh díky příspěvkům z rozpočtu městyse v plné výši do šesti let.

Oněch 16 milionů korun jsme získali z následujících zdrojů. Již jsem zmínil 3 miliony od Ministerstva financí a dar od České báňské nadace. Další 2,7 milionu Kč jsme obdrželi od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Prostřednictvím Státního fondu životního prostředí jsme dosáhli přímo na 0,8 milionu Kč a na 4,3 milionu z Fondu soudržnosti EU. Za pomoci Místní akční skupiny Pohoda venkova jsme získali 500 tisíc Kč ze Státního zemědělského investičního fondu. To je celkem 11,3 milionů Kč. Zbytek do oněch 16 milionů jsou zmíněné dary a půjčky a dlouhodobá podpora z rozpočtu městyse Nový Hrádek. Pokud bychom měli být minimálně ocenit i ty tisíce zdarma odpracovaných hodin, dostali bychom se na částku ještě podstatně vyšší.

Co nás čeká v bližší i vzdálenější budoucnosti. Naším záměrem je během letošního léta renovovat a opatřit novým lakem podlahu sálu a dovést ke kolaudaci hlavní vnitřní schodiště, čímž bychom zpřístupnili pro veřejnost balkon. Povedlo se nám získat další dotaci od MaS Pohoda venkova, a to 200 tisíc Kč na oplocení hřiště před sokolovnou, jejíž realizace bude probíhat během letošního roku. V budoucnu bychom z těch významnějších akcí rádi zprovoznili nové místnosti nad jevištěm, kde by mělo být mimo jiné fitness centrum a venkovní sportoviště na pozemku nad sokolovnou. Také budeme muset renovovat střechu. Poslední větší položkou bude přebudování půdních prostor nad hlavním sálem. V letošním roce bude dokončena rekonstrukce bytu správce sokolovny.

Na tomto místě bych rád poděkoval všem, kdo přispěli nějakým způsobem k dílu, tentokrát si dovoluji i těm z mého subjektivního pohledu nejdůležitějším, jmenovitě. Děkuji tedy projektantům Jaroslavu a Miloši Vondřejcovým a místostarostovi naší T. J. Jiřímu Hlaváčkovi, bez nichž bychom novou sokolovnu neměli. Dále Jarmile Drašnarové, Pavlu Sobotkovi, Pavlu Bohadlovi, Jeronymu Holému st., Lídě a Zdeňku Martinkovým, Liboru Příbylovi, Janu Machovi, Vladimíru

Suchánkovi a již zmíněným pracovníkům firmy Alkstav, zejména jednatelem Aleši Kalhousovi a stavbyvedoucímu Karlu Vrbatovi. Také děkuji za brigádnickou pomoc hasičům a spoustě dalších, kteří dobrovolnou prací přidali svou ruku k dílu. Bylo nás kolem stovky a za těch pár let jsme odpracovali tisíce a tisíce hodin. Dále děkuji úřadu městyse a zastupitelstvu za podporu nejen finanční a zejména starostovi Zdeňku Drašnarovi za jeho nápady a vstřícnost a zaměstnancům městyse za dlouhodobou ochotu pomáhat. V neposlední řadě starostce naší župy sestře Heleně Rezkové, Mgr. Zdeňce Horníkové, které nás podporují a usměrňují od samého začátku a zaměstnankyním Odboru výstavby a územního plánování Městského úřadu v Náchodě v čele s ing. Andreou Lipovskou, které vždy ochotně a promptně vyhověly našim požadavkům. Rovněž mi dovoluji poděkovat největším dárcům a věřitelům Radimu Holému, znovu v této souvislosti Miloši Vondřejcovi, Vratislavu Marešovi, Aleši Kalhousovi, obci Sněžné a Petru Pudilovi z České báňské nadace.

Vážení hosté, jak víte, od 10. ledna 2014, tedy od vydařeného Sokolského plesu, je sokolovna opět v provozu. Podmínky pro sportování, společenské akce a celková kultura a přívětivost prostředí je s minulým stavem nesrovnatelná a já doufám, že my a naši potomci ji budeme moci využívat po dalších 90 let. Vstřícnost správy městyse, aktivita členstva a hmatatelná veřejná podpora jsou toho zárukou.

Na závěr přidám i jednu zajímavost. Při přípravě na malování byla odkryta původní pestrá malba na stěnách na balkoně. Můžete si ji prohlédnout buď přímo ze sálu, nebo zblízka na jedné z fotografií vystavených ve výborovně. Prozatím jsme ji zakonzervovali a naším záměrem je její odborné zrestaurování tak, aby byla jako památka ponechána příštím generacím.

Doufám, že asi dvacetiminutové video dokumentující celou rekonstrukci a další krátký dokument ukazující krásy Nového Hrádku z ptačí perspektivy, které za chvíli budete moci shlédnout, pro vás budou zajímavé a inspirující. Bohužel vzhledem k dnešním světelným podmínkám asi obraz nebude příliš zřetelný. Proto po skončení oficiální části poběží oba dokumenty ve smyčce v prostoru pod balkonem.

A na úplný závěr jsem rád, že za sebe mohu říci, že jsem hrdý na naši novou sokolovnu, protože vím, kolik neviditelného úsilí a energie a jak obrovské penzum poctivé a náročné práce za ní stojí.

Děkuji za pozornost.

Starosta T. J. Sokol Nový Hrádek Jeronym Holý ml.